

DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2017/263 A COMISIEI**din 14 februarie 2017****privind măsurile de diminuare a riscurilor, măsurile consolidate de biosecuritate și sistemele de depistare timpurie în legătură cu riscurile pe care le prezintă păsările sălbatice de transmitere a virușilor gripei aviare înalt patogene la păsările de curte***[notificată cu numărul C(2017) 765]***(Text cu relevanță pentru SEE)**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Directiva 89/662/CEE a Consiliului din 11 decembrie 1989 privind controalele veterinare în comerțul intracomunitar în vederea realizării pieței interne ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (4),având în vedere Directiva 90/425/CEE a Consiliului din 26 iunie 1990 privind controalele veterinare și zootehnice aplicabile în schimburile intracomunitare cu anumite animale vii și produse în vederea realizării pieței interne ⁽²⁾, în special articolul 10 alineatul (4),având în vedere Directiva 2005/94/CE a Consiliului din 20 decembrie 2005 privind măsurile comunitare de combatere a influenței aviare și de abrogare a Directivei 92/40/CEE ⁽³⁾, în special articolul 63 alineatul (3),

întrucât:

- (1) Gripa aviară este o boală infecțioasă virală a păsărilor, inclusiv a păsărilor de curte. Infecțiile cu virusurile gripei aviare la păsările de curte cauzează două forme principale ale acestei boli, care se deosebesc prin virulența lor. Forma slab patogenă cauzează, în general, doar simptome ușoare, în timp ce forma înalt patogenă determină rate foarte mari de mortalitate la majoritatea speciilor de păsări de curte. Boala în cauză poate avea un impact major asupra profitabilității aviculturii.
- (2) Directiva 2005/94/CE stabilește măsurile minime de combatere care trebuie aplicate în cazul apariției unui focar al acestei boli la păsările de curte sau alte păsări captive și prevede, de asemenea, anumite măsuri preventive referitoare la supravegherea și depistarea timpurie a gripei aviare.
- (3) Directiva 2005/94/CE prevede, de asemenea, că pot fi adoptate de către Comisie norme detaliate impuse de situația epidemiologică, în completarea măsurilor minime de combatere a bolii prevăzute în directiva respectivă.
- (4) Păsările sălbatice, în special păsările sălbatice migratoare de apă sunt cunoscute drept gazdă naturală pentru virusurile gripei aviare slab patogene, pe care le poartă fără a prezenta simptome ale bolii respective în cursul deplasărilor lor migratoare sezoniere. Cu toate acestea, de la jumătatea anului 2005, s-a stabilit pe bază de probe că tulpina virală de subtipul H5N1 a gripei aviare înalt patogene (HPAI) poate infecta păsările sălbatice și poate fi răspândită de acestea pe distanțe lungi ⁽⁴⁾.
- (5) Prezența virusurilor gripei aviare la păsările sălbatice reprezintă o amenințare permanentă de introducere directă și indirectă a acestor viruși în exploatații unde se află păsări de curte sau alte păsări ținute în captivitate, cu riscul răspândirii ulterioare a virusului de la o exploatare infectată la alte exploatații.

⁽¹⁾ JO L 395, 30.12.1989, p. 13.⁽²⁾ JO L 224, 18.8.1990, p. 29.⁽³⁾ JO L 10, 14.1.2006, p. 16.⁽⁴⁾ Avizul științific al Grupului pentru sănătatea și bunăstarea animalelor al Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară emis la cererea Comisiei Europene cu privire la aspectele referitoare la sănătatea și bunăstarea animalelor ale gripei aviare și riscurile introducerii sale în exploatațiile de păsări de curte din UE [*The EFSA Journal* (2008) 715, 1-161].

- (6) Cu scopul de a consolida măsurile de control deja prevăzute în legislația Uniunii, în special având în vedere riscurile reprezentate de răspândirea intercontinentală fără precedent a virusului HPAI de către păsările sălbatice, a fost adoptată Decizia 2005/734/CE a Comisiei ⁽¹⁾, ca urmare a introducerii virusului HPAI de subtipul H5N1 din Asia de Sud-Est în Europa prin răspândirea spre vest a virusului în cursul anului 2005.
- (7) Decizia 2005/734/CE prevede măsuri suplimentare de biosecuritate și diminuare a riscurilor pentru a reduce riscul de transmitere a virusului HPAI H5N1 de la păsările sălbatice la păsările de curte și alte păsări captive, prin prevenirea contactelor directe și indirecte între aceste populații. Decizia 2005/734/CE prevede că statele membre trebuie să identifice zonele de pe teritoriul lor care sunt expuse unui risc ridicat de introducere a virusului HPAI H5N1 în exploatațiile în care se află păsări de curte și alte păsări ținute în captivitate, ținând seama de situația epidemiologică și factorii de risc specifici. Statele membre sunt obligate să aplice anumite măsuri de diminuare a riscurilor în aceste zone cu grad ridicat de risc, de exemplu să se asigure că păsările de curte în cauză se află în spații închise. Statele membre sunt obligate, de asemenea, să garanteze că proprietarii sunt mai sensibilizați cu privire la riscurile de transmitere și la necesitatea aplicării de măsuri de biosecuritate în exploatațiile lor.
- (8) În plus, Decizia 2005/734/CE prevede că statele membre trebuie să introducă sisteme de depistare timpurie menite să permită proprietarilor să semnaleze rapid orice simptom de gripă aviară la păsările de curte autorității veterinare competente, care ar trebui să ia în considerare parametrii specifici și modificările minore ale datelor de producție.
- (9) Decizia 2010/367/UE a Comisiei ⁽²⁾ stabilește orientările pentru punerea în aplicare obligatorie de către statele membre a unor programe de supraveghere a gripei aviare la păsările de curte și la păsările sălbatice, inclusiv cerințele pentru prelevarea de eșantioane și testele de laborator. Decizia prevede, de asemenea, ca autoritățile competente să fie informate fără întârziere cu privire la orice caz de mortalitate anormală ori de boală sau de mortalitate semnificativă la păsările sălbatice și, în special, la păsările sălbatice migratoare de apă.
- (10) În a doua parte a anului 2014 și prima parte a anului 2015, virusul HPAI H5N8 a fost introdus în Uniune de păsări sălbatice. Virusul a provocat rate ale mortalității scăzute la păsările sălbatice, dar a condus la apariția unor focare grave la păsările de curte sau la alte păsări captive din mai multe state membre.
- (11) Începând cu sfârșitul lunii octombrie 2016, a fost detectată o tulpină virală foarte strâns legată de HPAI H5N8 la păsările migratoare sălbatice, multe fiind găsite moarte, în 20 de state membre, și anume în Bulgaria, Republica Cehă, Danemarca, Germania, Irlanda, Grecia, Spania, Franța, Croația, Italia, Ungaria, Țările de Jos, Austria, Polonia, România, Slovenia, Slovacia, Finlanda, Suedia și Regatul Unit, precum și în țări terțe învecinate precum Elveția, Serbia și Ucraina. Majoritatea focarelor au fost confirmate în Franța, Ungaria și Bulgaria, în unele zone cu numeroase exploatații în care sunt crescute rațe și găște.
- (12) Situația epidemiologică actuală este foarte dinamică și în continuă schimbare. Deplasările păsărilor migratoare continuă și activitățile de supraveghere în curs ale statelor membre detectează în continuare virusul HPAI H5N8 la păsările sălbatice. Din aceste motive, virusul continuă să reprezinte o amenințare pentru păsările de curte și alte păsări captive în Uniune în lunile următoare și cel mai probabil în timpul deplasărilor sezoniere ale păsărilor migratoare, cu riscul transmiterii mai departe a virusului între exploatații în anumite zone cu context de risc ridicat.
- (13) Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA) pregătește, în prezent, un aviz științific cuprinzător privind gripa aviară care urmează să fie finalizat în septembrie 2017. Cu toate acestea, având în vedere actuala epidemie de HPAI H5N8, EFSA a fost solicitată să furnizeze o evaluare urgentă a situației epidemiologice și o consiliere științifică preliminară privind caracterul adecvat al măsurilor de protecție stabilite la nivelul Uniunii care sunt în vigoare în ceea ce privește riscurile reprezentate de păsările sălbatice infectate cu virusul HPAI H5N8.
- (14) La 20 decembrie 2016, Grupul pentru sănătatea și bunăstarea animalelor al EFSA a publicat declarația: „Urgent request on avian influenza” (Cerere urgentă privind gripa aviară) ⁽³⁾, care confirmă că punerea strictă în aplicare

⁽¹⁾ Decizia 2005/734/CE a Comisiei din 19 octombrie 2005 de stabilire a unor măsuri de biosecuritate în vederea limitării riscului de transmitere la păsările de curte și la alte păsări ținute în captivitate, de la păsările sălbatice vii, a gripei aviare cauzate de subtipul H5N1 al virusului gripei A și de stabilire a unui sistem de depistare timpurie în zonele cu grad ridicat de risc (JO L 274, 20.10.2005, p. 105).

⁽²⁾ Decizia 2010/367/UE a Comisiei din 25 iunie 2010 privind punerea în aplicare de către statele membre a unor programe de supraveghere a gripei aviare la păsările de curte și la păsările sălbatice (JO L 166, 1.7.2010, p. 22).

⁽³⁾ EFSA Journal 2017;15(1):4687, 32 p. doi:10.2903/j.efsa.2016.4687.

a măsurilor de biosecuritate și diminuare a riscurilor reprezintă cel mai important mijloc de a preveni transmiterea virusurilor HPAI de subtipurile H5 și H7, direct sau indirect, de la păsările sălbatice în exploatațiile de creștere a păsărilor de curte și a păsărilor captive. În aceste exploatații, măsurile de biosecuritate ar trebui să fie practică de rutină și să fie consolidate în timpul perioadelor de risc sporit.

- (15) EFSA a concluzionat în continuare că supravegherea pasivă a păsărilor sălbatice este cel mai eficace mijloc pentru depistarea timpurie a prezenței virusurilor HPAI la păsările sălbatice și recomandă atenție deosebită la eșantionarea și investigarea păsărilor sălbatice, consolidând astfel anumite dispoziții referitoare la păsările sălbatice, prevăzute în liniile directoare privind punerea în aplicare a programelor de supraveghere a gripei aviare la păsările sălbatice stabilite în anexa II la Decizia 2010/367/UE.
- (16) EFSA se referă în continuare la evaluarea ⁽¹⁾ efectuată de Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC) în care se afirmă că, până în prezent, nu au fost raportate cazuri de infecție la om cu virusul HPAI H5N8 actual la nivel mondial, iar caracterizarea mai detaliată a virusului arată faptul că acesta este în esență un virus aviar, fără să dispună de o afinitate specifică crescută pentru om.
- (17) Experiența dobândită de către autoritățile competente ale statelor membre în punerea în aplicare a măsurilor stabilite în Decizia 2005/734/CE arată că flexibilitatea ar trebui menținută pentru a fi în măsură să adapteze aceste măsuri la situația epidemiologică din fiecare stat membru.
- (18) Pentru a viza populațiile de păsări care sunt cele mai expuse riscului și pentru a se asigura eficacitatea măsurilor stabilite în decizia respectivă, anumite măsuri preventive ar trebui axate pe exploatațiile care dețin păsări de curte.
- (19) Din aceste motive, măsurile prevăzute în Decizia 2005/734/CE ar trebui revizuite și adaptate ținând seama de situația epidemiologică actuală la păsările de curte și la păsările sălbatice din statele membre, de declarația privind gripa aviară publicată de EFSA la 20 decembrie 2016 și de experiența dobândită de statele membre în punerea în aplicare a măsurilor prevăzute în decizia respectivă.
- (20) Măsurile prevăzute în Decizia 2005/734/CE au fost modificate și extinse de mai multe ori și se aplică până la 31 decembrie 2017. Pentru o mai mare claritate a legislației comunitare, este necesară abrogarea Deciziei 2005/734/CE și înlocuirea acesteia cu prezenta decizie.
- (21) Măsurile prevăzute în prezenta decizie sunt revizuite, dacă este necesar, ținând cont de rezultatul final al avizului științific al EFSA privind gripa aviară care urmează să fie finalizat în septembrie 2017.
- (22) Măsurile stabilite în prezenta decizie se aplică până la 30 iunie 2018.
- (23) Măsurile prevăzute în prezenta decizie sunt conforme cu avizul Comitetului permanent pentru plante, animale, produse alimentare și hrană pentru animale,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

Prezenta decizie stabilește măsurile de diminuare a riscurilor și sistemele de depistare timpurie în ceea ce privește riscurile prezentate de păsările sălbatice pentru introducerea gripei aviare înalt patogene (HPAI) în exploatații, precum și măsurile menite să sensibilizeze pe proprietari în privința unor astfel de riscuri și a necesității de a pune în aplicare sau de a consolida măsurile de biosecuritate în exploatațiile lor.

Articolul 2

Definiții

În cadrul prezentei decizii se aplică definițiile enunțate la articolul 2 din Directiva 2005/94/CE.

⁽¹⁾ European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC), 2016, RAPID RISK ASSESSMENT: Outbreaks of highly pathogenic avian influenza A(H5N8) in Europe: <http://ecdc.europa.eu/en/publications/Publications/risk-assessment-avian-influenza-H5N8-europe.pdf>

Articolul 3

Identificarea zonelor cu risc ridicat de introducere a virusurilor HPAI

Statele membre trebuie să identifice și să revizuiască zonele de pe teritoriul lor care sunt expuse unui risc ridicat de introducere a virusurilor HPAI în exploatații (denumite în continuare „zone cu risc ridicat”), precum și perioada de timp în care un astfel de risc persistă, luând în considerare următoarele aspecte:

- (a) situația epidemiologică de pe teritoriul lor sau de pe teritoriul statelor membre învecinate sau al unor țări terțe, în special în ceea ce privește:
 - (i) depistarea timpurie a prezenței virusurilor HPAI la păsările sălbatice sau în fecalele colectate de la acestea;
 - (ii) focarele de HPAI în exploatațiile de păsări de curte sau de alte păsări captive care sunt foarte probabil legate de cazurile detectate de virusuri HPAI menționate la punctul (i);
 - (iii) depistările din trecut ale virusurilor HPAI menționate la punctele (i) și (ii) și riscul de reapariții;
- (b) factorii de risc pentru introducerea de virusuri HPAI în exploatații, în special în ceea ce privește:
 - (i) poziția exploatației în raport cu rutele de migrație ale păsărilor, în special ale păsărilor care se deplasează din zonele Asiei Centrale și Orientale, ale Mării Caspice, ale Mării Negre, ale Orientului Mijlociu și ale Africii;
 - (ii) distanța dintre exploatație și zonele umede, iazuri, mlaștini, lacuri sau râuri, unde păsările migratoare, în special cele din ordinele *Anseriformes* și *Charadriiformes*, se pot aduna;
 - (iii) poziția exploatațiilor în zonele cu o densitate ridicată a păsărilor migratoare, în special a celor de apă;
 - (iv) păsările de curte ținute în exploatații în aer liber, unde contactul între păsările sălbatice și păsările de curte nu poate fi complet împiedicat;
- (c) factorii de risc suplimentari de răspândire a virusului HPAI în aceste exploatații și între exploatații de acest fel, în special în cazul în care:
 - (i) exploatația este localizată în zone cu o densitate mare de exploatații;
 - (ii) intensitatea circulației păsărilor de curte, a vehiculelor și a persoanelor în cadrul unei exploatații și de la o exploatație la alta, precum și a contactelor directe și indirecte între exploatații este ridicată;
- (d) evaluările riscurilor în ceea ce privește relevanța răspândirii virusurilor HPAI de către păsările sălbatice efectuate de Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA) și de către organismele naționale și internaționale de evaluare a riscurilor;
- (e) rezultatele programelor de supraveghere efectuate în conformitate cu articolul 4 din Directiva 2005/94/CE.

Articolul 4

Măsuri de diminuare a riscurilor

- (1) În funcție de situația epidemiologică specifică de pe teritoriul lor și de timp necesar, statele membre iau măsuri practice corespunzătoare pentru a reduce riscul de transmitere a virusurilor HPAI de la păsările sălbatice la păsările de curte în zonele cu risc ridicat.
- (2) Măsurile menționate la alineatul (1) sunt, în special, menite să împiedice păsările sălbatice și, cu precădere, păsările sălbatice migratoare de apă să vină în contact direct sau indirect cu păsările de curte, în special cu rațele și cu găștele.
- (3) În zonele cu risc ridicat, statele membre emit următoarele interdicții:
 - (a) ținerea păsărilor de curte în aer liber;
 - (b) utilizarea rezervoarelor de apă situate în aer liber pentru păsări de curte;

- (c) adăparea păsărilor de curte cu apă din rezervoare de apă de suprafață care pot fi accesibile păsărilor sălbatice;
 - (d) depozitarea hranei pentru păsări de curte într-un mod neprotejat de păsări sălbatice sau de alte animale.
- (4) În cadrul unor măsuri suplimentare de reducere a riscurilor, statele membre interzic:
- (a) aducerea păsărilor de curte și a altor păsări captive în piețe, la prezentări de animale, la expoziții și la manifestări culturale;
 - (b) utilizarea păsărilor-momeală din ordinele *Anseriformes* și *Charadriiformes* („păsări-momeală”).
- (5) Statele membre reexaminează periodic măsurile pe care le-au adoptat în conformitate cu alineatele (1)-(4) în vederea ajustării și adaptării acestora pentru a ține cont de situația epidemiologică, inclusiv de riscurile prezentate de păsări sălbatice.

Articolul 5

Ațiuni de sensibilizare și măsuri de biosecuritate

Statele membre se asigură că sunt instituite măsurile necesare de sensibilizare cu privire la riscurile HPAI a părților interesate active în sectorul păsărilor de curte și că acestea le sunt furnizate, prin cele mai adecvate mijloace de comunicare, informațiile cele mai relevante privind măsurile de biosecuritate, în special măsurile care urmează să fie aplicate în zonele cu risc ridicat.

Articolul 6

Derogări de la măsurile de diminuare a riscurilor prevăzute la articolul 4

- (1) Prin derogare de la articolul 4 alineatul (3) și cu condiția ca măsurile de biosecuritate pentru a preveni riscul de transmitere a virusurilor HPAI să fie în vigoare, statele membre pot autoriza următoarele:
- (a) ținerea păsărilor de curte în aer liber, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - (i) păsările de curte sunt protejate împotriva contactului cu păsările sălbatice cu plase sau acoperișuri sau prin mijloace corespunzătoare; sau
 - (ii) păsările de curte hrănite și adăpate cel puțin în spații închise sau într-un adăpost suficient de eficace pentru a împiedica păsările sălbatice să se așeze pe el și să se evite contactul acestora cu hrana și apa destinate păsărilor de curte;
 - (b) folosirea rezervoarelor de apă în aer liber dacă acestea sunt necesare pentru anumite păsări de curte din motive de bunăstare a animalelor și dacă rezervoarele sunt protejate suficient împotriva păsărilor de apă sălbatice;
 - (c) adăparea păsărilor de curte cu apă care provine din ape de suprafață accesibile păsărilor de apă sălbatice, după un tratament care garantează inactivarea eventualelor virusuri de gripă aviară.
- (2) Prin derogare de la articolul 4 alineatul (4) și cu condiția ca măsurile de biosecuritate pentru a preveni riscul de transmitere a virusurilor HPAI să fie în vigoare, statele membre pot autoriza următoarele:
- (a) aducerea păsărilor de curte și a altor păsări captive în piețe, la prezentări de animale, la expoziții și la manifestări culturale;
 - (b) utilizarea păsărilor-momeală:
 - (i) proiecte de cercetare, studii ornitologice sau orice altă activitate autorizată de autoritatea competentă, în cadrul unui program de supraveghere pentru gripa aviară desfășurat în conformitate cu articolul 4 din Directiva 2005/94/CE; sau
 - (ii) în conformitate cu măsurile de biosecuritate adecvate și cu dispozițiile care au ca scop prevenirea transmiterii virusului HPAI la păsările de curte.

*Articolul 7***Sisteme de depistare timpurie în efectivele de păsări de curte**

(1) Statele membre trebuie să introducă sau să consolideze sisteme de depistare timpurie menite să permită proprietarilor să semnaleze rapid autorității competente orice simptom de gripă aviară la efectivele de păsări de curte din exploatații situate în zonele cu risc ridicat.

(2) Sistemele menționate la alineatul (1) trebuie să aibă în vedere cel puțin o scădere semnificativă a consumului de alimente și de apă, precum și a producției de ouă, rata mortalității observate și semnele clinice sau leziunile post-mortem care indică prezența virusului HPAI, luând în considerare variația acestor parametri la diferite specii de păsări de curte și categorii de producție.

*Articolul 8***Supraveghere sporită a păsărilor sălbatice**

(1) Autoritatea competentă se asigură că supravegherea pasivă sporită a populațiilor de păsări sălbatice și monitorizarea păsărilor bolnave sau moarte sunt efectuate în conformitate cu orientările privind punerea în aplicare a programelor de supraveghere a gripei aviare la păsările sălbatice stabilite în anexa II la Decizia 2010/367/UE, acordând o atenție deosebită listei speciilor-țintă pentru prelevarea de eșantioane și încercări de laborator prevăzută în decizia respectivă, precum și altor specii de păsări sălbatice pentru care s-a arătat că pot fi infectate cu virusi HPAI.

(2) Autoritatea competentă poate decide să orienteze eșantionările și încercările de laborator ale păsărilor sălbatice spre specii și zone geografice care nu au fost afectate până în prezent de HPAI.

*Articolul 9***Obligații de conformare și informare**

Statele membre informează Comisia cu privire la măsurile pe care le întreprind pentru a se conforma prezentei decizii și la derogările acordate conform articolului 6, dacă este cazul.

*Articolul 10***Abrogări**

Decizia 2005/734/CE se abrogă.

*Articolul 11***Aplicabilitate**

Prezenta decizie se aplică până la data de 30 iunie 2018.

*Articolul 12***Destinatari**

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 14 februarie 2017.

Pentru Comisie

Vytenis ANDRIUKAITIS

Membru al Comisiei